

ZPRAVODAJ OBCE VĚTRKOVICE

Z OBSAHU

- Sběr objemného a nebezpečného odpadu | str. 2
- Konec masopustu - trochu jinak | str. 6
- Osobnost obce - rozhovor | str. 7

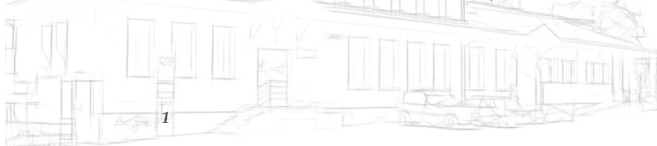

Vážení spoluobčané,

v pondělí 20. března proběhlo IV. zasedání zastupitelstva obce, jehož stěžejním bodem bylo projednání rozpočtu obce na rok 2023. Rozpočet je koncipován jako schodkový, kdy je schodek rozpočtu sanován jednak sjednaným bankovním úvěrem a jednak zůstatkem finančních prostředků na bankovních účtech obce k 31. 12. 2022. Sestavování rozpočtu nám letos zkomplikovala skutečnost, že jsme na poslední chvíli museli reagovat na možnost získání dotační podpory na realizaci stavebních úprav budovy naší mateřské školy vedoucích k rozšíření její kapacity. Bohužel tato situace nás přinutila ponížit a v některých paragrafech dokonce i seškrtnat některé připravované investice. A co tedy obec v oblasti investic v roce 2023 plánuje? Prioritou je dokončení výstavby sportovního společenského areálu u fotbalového hřiště. Další významnou investicí bude již zmiňovaná rekonstrukce s rozšířením kapacity mateřské školy. V průběhu měsíce května a června budeme realizovat rekonstrukci propustku pod silnicí III/4629 u základní školy. V návaznosti na tento projekt bude opravena část plochy parkoviště mezi hřištěm a základní školou. Ve spolupráci s místním SDH připravujeme opravu náběhové plochy hasičské dráhy ve sportovní rekreačním areálu. Budeme pokračovat i v postupných opravách povrchů místních komunikací. V letošním roce budou opravena kritická místa místní komunikace „2c“ v úseku od sjezdu ze silnice III/4629 (J.K.FOOD) k RD č. p. 28 (Mičkov). Bohužel nedostatek financí nám neumožní realizovat původní záměr, spočívající v souvislé opravě povrchu této komunikace. Připravena je modernizace obecního rozhlasu a jeho digitalizace. Tento projekt bude ze 70% dotačně podpořen z Operačního programu životního prostředí. Budeme pokračovat v přípravě projektové dokumentace pro územní rozhodnutí kanalizace a ČOV a do konce roku bude připravena projektová dokumentace k podání žádosti o stavební povolení akce „Chodník – VI. etapa“. Pokračovat bude také příprava projektu energetické soběstačnosti obecních budov pořízením fotovoltaické elektrárny. Tak jako v minulých letech i letos rozpočet samozřejmě pamatuje na finanční podporu činnosti spolků a organizací, bez kterých si dnes již neumíme představit společenský, kulturní a sportovní život v obci.

Za pár dnů budeme slavit velikonoční svátky. Pokud budete slavit Velikonoce v duchu křesťanských tradic či volně dny hodláte využít k rodinným výletům, přeji vám, abyste si tyto svátky užili v klidu a pohodě a sváteční pohodu si přenesli do dalších jarních dnů.

Miroslav Černoch, starosta obce

SBĚR OBJEMNÉHO A NEBEZPEČNÉHO ODPADU

V sobotu **22. dubna** proběhne v době od 8:00 do 11:00 hod. pod sálem KD sběr objemného a nebezpečného odpadu. Jako **objemný odpad** můžete odevzdat ty složky komunálního odpadu, které nelze vytřídít a pro svůj objem uložit do běžných odpadových nádob, např. matrace, pohovky, křesla, koberce, další podlahové krytiny, okna, dveře apod. Pokud budete chtít odevzdat starý nábytek, tak ho předem rozeďte. Za **nebezpečný odpad** jsou považovány staré barvy a ředidla, čisticí prostředky, tonery a obaly těmito látkami znečištěné. Tekuté odpady předáváte v nerozbitných a dobře uzavřených obalech. Dále můžete odevzdat baterie a akumulátory.

Upozorňujeme občany, že kontejner bude přistaven až v sobotu ráno a aby tedy odpady přinášeli pod sál KD až v sobotu dopoledne. Děkujeme za pochopení.

Mgr. Stanislav Mička, místostarosta obce

NENÍ PAPIR JAKO PAPIR ANEBO JAK NA TŘÍDĚNÍ PAPÍRU

Úvodem chci připomenout, že máme za sebou rok, během kterého jsme začali třídít a svázet odpad novým systémem pod názvem DOOR TO DOOR. Již dnes můžeme podle předběžných výsledků konstatovat, že nový systém se osvědčil a došlo k navýšení objemu jednotlivých složek tříděných odpadů, a to především u plastu a papíru. Za toto patří poděkování vám všem - děkujeme, že třídíte.

Přestože výsledky vypadají optimisticky, musíme upozornit na jeden velký problém. A tím je kvalita a čistota vytříděného papíru. Tento problém není samozřejmě nový a již mnohokrát jsme na něj upozorňovali. Nyní je ovšem situace kritická a hned si řekneme proč. Papír, který svážíme v našich speciálních vozidlech, překládáme v separační hale v Nových Těchanovicích do velkoobjemových kontejnerů, v nichž vytříděný papír převážíme k dalšímu zpracování na pobočku firmy ORC v Šenově u Nového Jičína. Tam se, dá se říci, při přejímce pravidelně potýkáme s nepříjemnou situací, při které nám hrozí odmítnutí konkrétního nákladu, a to z důvodu, že ten svou kvalitou a čistotou neodpovídá požadavkům na separovaný papírový odpad. Dokonce jsme již několikrát byli upozorněni na možnost ukončení spolupráce právě ze zmiňovaného důvodu. V tomto případě by nastal problém s hledáním nového kvalitního odběratele, což by sice nebylo záležitostí několika dnů, ale nakonec

bychom problém nového odběratele asi vyřešili, ale pravděpodobně za horších cenových podmínek. Nyní je situace na trhu se starým papírem velice nepříznivá. O tuto druhotnou surovinu není velký zájem. Takže jsme se dostali do situace, že nejenže za starý papír nedostaneme zaplacené, ale dokonce musíme za odběr zaplatit nemalou finanční částku a je samozřejmě otázka, kolik by si nechal zaplatit jiný odběratel, ale mň by to určitě nebylo!

Další důležitou nákladovou položkou je doprava. Přípravní vzdálenost ke stávajícímu odběrateli je oproti ostatním potencionálním odběratelům suverénně nejkratší. Tyto skutečnosti by se určitě výrazně promítly do celkových nákladů na svoz odpadů. Pro uhrazení takto navýšených nákladů se obcím nenabízí příliš mnoho možností. Buď peníze čerpat z obecních rozpočtů a takto omezit výdaje v oblastech, které zabezpečují chod obcí, popř. omezit plánované investice a opravy, nebo zvýšit poplatky za svoz a uložení odpadů.

A proto chceme opětovně připomenout základní pravidla pro třídění a sběr starého papíru. Následující informace jistě, když ne všichni, tak určitě většina občanů někde viděla.

PATŘÍ SEM: noviny, časopisy, knihy, papírové obaly, krabice, cokoliv z papíru a lepenky. **OBJEM VELKÝCH OBALŮ ZMENŠETE PŘELOŽENÍM, ROZTRHÁNÍM SEŠLÁPNUTÍM APOD.**

NEPATŘÍ SEM: uhlavý, mokrý, mastný či jinak znečištěný papír. **POUŽITÉ PAPIROVÉ PLENY, KAPESNÍKY, OBALY OD SPYKÝCH STAVEBNÍCH MATERIÁLŮ OPRAVDU NEPATŘÍ DO KONTAJNERU NA PAPIR, ALE DO POPELNICE!**

Lumír Jüstel, vedoucí svozu odpadů TS Vítkov

DISTRIBUCE

**ČEZ Distribuce upozorňuje na odstávku elektriny dne
6.4.2023 od 8:00 do 15:00 hodin v lokalitě katastrálního
území Větrkovice u Vítkova.**

UDÁLOSTI POSLEDNÍHO MĚSÍCE VE ZKRATCE

Práce na rekonstrukci sportovně společenského areálu probíhají v souladu se stanoveným harmonogramem. Během uplynulého období byla provedena montáž parozábrany, montáž sádrokartonových konstrukcí, navázka a hutnění konstrukčních vrstev pod zpevněnými plochami, montáž slaboproudu a silnoproudu a zdravotnických.

Dne 2. 3. 2023 podala obec odboru služeb MěÚ Vítkov žádost o stanovení místní úpravy provozu na pozemních komunikacích. Místní úprava provozu na místních komunikacích „5c“ a „8c“ na pozemcích p. č. 199/6, a 1451/2 v k. ú. Větkovice u Vítkova spočívá v instalaci svislého dopravního značení stanovujícího přednost v jízdě a nejvyšší povolenou rychlost v zóně bydlení. Starosta obce zahájil jednání s příslušnými správními orgány o úpravě provozu na pozemních komunikacích vedoucí k zákazu tranzitní dopravy nad 12 tun přes obec Větkovice.

Dne 6. 3. proběhla na OU schůzka s vytipovanými vlastníky soukromých parcel v kritických místech na hlavních stokách plánované kanalizace. Pozváno bylo 12 vlastníků, jednání se zúčastnili pouze 4 vlastníci.

V sobotu 18. 3. zahájili pracovníci firmy AGPOL terénní práce za účelem upřesnění projektovaných veřejných částí kanalizačních odboček pro budoucí připojení jednotlivých nemovitostí na novou splaškovou kanalizaci. V rámci místního šetření je zakreslován stávající systém odvodu splaškových vod od jednotlivých nemovitostí a odsouhlasen zakres umístění nové veřejné části kanalizační odbočky.

Společnost CETIN zahájila přípravné práce realizace I. etapy výstavby optické sítě v obci. V I. etapě dojde k částečné výměně sloupů a výměně vzdušného metalického vedení za optické.

V průběhu měsíce března provedli zaměstnanci obce výřez náletových a nežádoucích dřevin nepodléhajících povolenému procesu ke kácení. Dále byl proveden ořez korun lip podél místní komunikace „1c“ – tzv. Alkoholký a v téže lokalitě byla svépomocí provedena oprava turistického odpočívadla u místní komunikace.

Miroslav Černoch, starosta obce

POZVÁNKA NA ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA OBCE VĚTKOVICE

**V. zasedání Zastupitelstva obce Větkovice
proběhne v pondělí 17. dubna 2023 od 17.
hodin v sále KD Větkovice.**

**Program zasedání naleznete na úřední desce obce
Větkovice a webových stránkách obce nejpozději
7 dnů před konáním zasedání.**

VÝPIS Z USNESENÍ Z IV. ZASEDÁNÍ ZO (ZE DNE 20. 3. 2023)

Zastupitelstvo obce mimo jiné:

- schválilo rozpočet hospodaření obce Větkovice na rok 2023

příjmy: 20.883.806,- Kč

výdaje: 53.859.000,- Kč

financování: 32.975.194,- Kč

- schválilo příspěvek na provoz ZŠ a MŠ Větkovice ve výši 1.364.000,- Kč,

- schválilo individuální dotace z rozpočtu obce:

sportovní družstvo SDH Větkovice 25.000,- Kč

TJ Dubina Větkovice 45.000,- Kč

MS Dubina Větkovice 6.000,- Kč

Tazi-Team Větkovice 10.000,- Kč

Junák – Český skaut 15.000,- Kč

ČSCH Větkovice 3.000,- Kč

SRPŠ Větkovice 15.000,- Kč

- schválilo uzavření darovací smlouvy na finanční prostředky ve výši 20.000,- Kč mezi obcí Větkovice a Charitou Odry,

- schválilo uzavření darovací smlouvy na finanční prostředky ve výši 20.000,- Kč mezi obcí Větkovice a Domovem Vítkov,

- vzalo na vědomí oznámení zadavatele o výsledku hodnocení nabídek veřejné zakázky „Rekonstrukce propustku pod silnicí III/4629 u ZŠ Větkovice“ a schválilo uzavření smlouvy o dílo mezi obcí Větkovice a STAMEX spol. s r.o., smluvní cena zakázky činí 882.729,- Kč (včetně DPH),

- schválilo uzavření smlouvy o výpůjčce vodního díla, přilehlých pozemků a budovy bývalé vodárny mezi obcí Větkovice a Rybářským spolkem Větkovice.

Úplný text usnesení naleznete na úřední desce obce.

Mgr. Stanislav Mička, místostra obce

OBEČNÍ LESY I-III/2023

V prvních měsících tohoto roku jsme zpracovali polomy a vývraty, které v zimě způsobil vítr a snůh. Dále jsme vytěžili 100 m³ dříví úmyslně, abychom měli prostředky na celoroční provoz. K prodeji tohoto dříví dochází právě v těchto dnech. Byla připravena plocha k zalesnění na Alkoholce, započalo se se sázením mladých stromků.

Chtěl bych touto cestou upozornit všechny majitele lesů, aby byli ostražití a věnovali se kontrole a ochraně svého majetku. Obec v současné době spolu s PČR řeší krádeže dřeva a některým vlastníkům již bylo také dřevo odcizeno. Proto bych vás chtěl požádat, abyste každou krádež nebo podezřelý pohyb osob a aut v lesích ohlásili PČR. Je tu totiž předpoklad, že těchto případů bude přibývat.

Zdeněk Svoboda, lesník

Březen v ZŠ

Jeden z prvních jarních měsíců nám začal jarními prázdninami, které jsme si plnými doušky užívali, protože bylo hezké počasí. Zároveň jsme se nemohli dočkat návratu do školy, protože nás čekal třídní lyžařský výcvik v Tošovicích. A jaký byl? Batoh, lyže, boty, přilbu, rukavice... no prostě na správnou lyžačku musí být kromě svačiny a teplého čaje také pořádná výbava. A tu my měli. Takže hurááá za sněhem do Tošovic. Hned se nás školáků a předškoláků ujali zdatní lyžařští instruktoři. Rozdělení do skupin, rozcvička a už to jelo. Přenášení váhy z jedné lyže na druhou, slalom, šup do branky a zase ven, jízda pozadu, je libo jen po jedné noze? To všechno je tu k máni. Opravdu. Smích, zábava, taky trochu pády, vstávání a vstávání. Tak to byla naše první lyžařská školička. Všem se moc a moc líbila a už se těšíme, až budeme o rok starší. Rádi bychom totiž jeli zase. BYLO TO SUPER! Moc bychom chtěli poděkovat SRPŠ za skvělý nápad, organizační zajištění i finanční příspěvek na každého z nás a naší obci, která zaštilila dopravu autobusem. Také všem, kteří se nám po tyto dny věnovali. Díky, díky, díky!

Po roce nás opět navštívilo divadélko Letadlo. A kam jsme zavítali tentokrát? Až za polární kruh. Loď se kymácela ze strany na stranu, ale nakonec dorazila do Grónska. Eskymačka, která bydlela v iglú, viděla stopy nejen polární lišky, ale i medvěda a mrože. A že je mrož velký silák? No samozřejmě! Dovedl otevřít každou konzervu. Průzkumníci viděli také medvěda a v závěru – v závěru DOBYLI SEVERNÍ PÓL! A tak se stalo, že polární výprava dosáhla svého vysněného cíle. Jsme rádi, že jsme se této cesty mohli také zúčastnit.

V neděli 12. 3. jsme v odpoledních hodinách řádili na sále našeho KD. Konal se totiž karneval, tentokrát v hudebním stylu. O program se skvěle postarala AGENTURA TOMINO a paní Lucie Kovar-

číková nám zase na tváři vykouzlila úžasné malůvky. Na baru se usmívaly Kissačky, které se postaraly o bohaté občerstvení, a na pódiu se do výše tyčila bohatá a nádherná tombola! Nechybělo vystoupení tanečníků ze ŠK při ZŠ a MŠ Březová, holek ze SVČ Vítkov a samozřejmě našich Šviháků, kteří sklídili obrovský potlesk... Děkujeme všem sponzorům za super tombolu, pomocníkům, zaměstnancům naší ZŠ a MŠ, členkám SRPŠ a rodičům, kteří se podíleli na přípravě tohoto pěkného nedělního odpoledne. Nás, druháky, navštívili vítkovští profesionální hasiči s programem Hasík. Zábavnou formou nám přiblížili svou práci, připomenuli, jak se chovat v různých situacích, a dokonce jsme si mohli vyzkoušet jejich výstroj! Bylo to super dopoledne! Děkujeme, že jste si na nás udělali čas a přijeli za námi. Ve školní družině již netrpělivě vyhlížíme jaro. Zimní výzdoba je sundaná, na stěnách nám kvetou jarní květiny a poletují motýlci a barevná třída se kouká ven a pozoruje, jestli se nám zimu námu daří vyhnat z kraje. Také jsme stihli upéct nadýchané muffinky v jarních barvách, založit herbář a zapojit se do výtvarné soutěže „Svět očima dětí“, kterou pořádá Ministerstvo vnitra. Téma letošního ročníku je Pomměnkový den – mezinárodní Den pohřešovaných dětí, který se připomíná od roku 1986 (v USA, od roku 2002 v Evropě). 21. března jsme symbolicky podpořili lidi s Downovým syndromem tím, že jsme si na každou nožku oblékli jinou ponožku. Když totiž dáte obě paty k sobě, připomínají chromozom X. Naši třetíci a čtvrtáci o den později vystoupili v kulturním domě Na Rybníčku v Opavě s hudebním programem „Barvy zvonečků“. Tuto přehlídku již tradičně pořádá ke Světovému dni Downova syndromu Základní škola a Praktická škola Opava. Koncem měsíce nás čekala školní recitační soutěž „Chvilka poezie“, na kterou jsme se všichni náležitě připravovali. Verši propletené dopoledne jsme si užili a paní učitelky na nás mohou být právě pyšné – všem recitátorům se básničky podařilo krásně přednést. Poslední březnový týden proběhla v odpoledních hodinách na školní zahradě zahradnická brigáda. Všem, kteří nám pomohli s jarní úpravou zahrady, moc a moc děkujeme! Už se těšíme, až první vysetá semínka nesměle vykouknou z hlíny.

Tak ahoj, březne, loučme se, děkujeme za krásné dny! Měsíc duben přivítáme, ať splní se v něm naše sny!

Žáci a kolektiv ZŠ Větrkovice

Březen v naší MŠ

*Ptáci si už zptávají, příchod jara vítají.
Už aby tu jaro bylo, sluníčko nás potěšilo!*

VÍTÁNÍ JARA

Záměrem tohoto měsíce bylo poznávání probouzející se přírody s příchodem jara a s ním související pozorování růstu prvních jarních kytiček, objevování některých lučních i zahradních květů, sázení rostlin na školní zahradě a do květináčů. Přímé pozorování květů a

hmyzu v přírodě, na výletě. Vést děti k samostatným činnostem souvisejícím s přicházejícím jarem a jarními svátky. Povzbuzovat a podporovat úsilí dětí při přípravě besídky k Svátku matek. Vést rozhovory na téma: Jaro, Velikonoce, Kniha – moje kamarádka, Ponožkový den, Moje maminka a Pravěk.

DIVADLO LETADLO

Dne 6. 3. 2023 nás v základní škole mile překvapilo představení divadla LETADLO s názvem „Výprava za ledním medvědem“. V tomto příběhu jsme se setkali s eskymáčkou, mrožem a tuleněm. Zaspíval nám dokonce i lední medvěd, který prozradil, jak se mu na severu žije. A co bychom my, lidé, mohli dělat, aby u něj zůstala zima, kterou má moc rád. Děti z představení odcházely s úsměvem na rtu. Těšíme se zase za rok.

LYŽAŘSKÝ VÝCVIK

Stejně jako v základní škole se většina předškoláků z naší mateřinky účastnila lyžařského výcviku pod vedením skvělých instruktorů. Všichni byli rozděleni do skupin podle svých lyžařských dovedností. Velké díky patří báječnému SRPŠ, které zajistilo finanční příspěvek pro

děti, a taktéž velké díky naší obci, která zajistila autobusovou dopravu. Děti se již nyní těší na další lyžařskou sezónu a doufají, že bude možnost tuto skvělou akci opakovat.

NÁVŠTĚVA OBECNÍHO ÚŘADU, POŠTY

V rámci tématu: „Poznávání místa, kde žijeme“ jsme s dětmi navštívili místní poštu a obecní úřad. Prohlídka pracovny pana starosty byla pro děti velice zajímavá. Také děti velmi nadchla mapa obce Větrkovice, na které si hledaly své bydliště. Děkujeme paní referentce Bc. Pavle Kyjovské a paní účetní Jaroslavě Klapetkové za milou prohlídku zakončenou sladkou odměnou.

PONOŽKOVÝ DEN

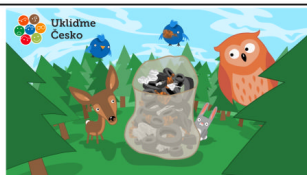
Každý člověk je něčím odlišný oproti ostatním, každý člověk má jinak „zbarvená křídla“, stejně tak jako motýl. Každý je jiný, ale přitom jsou si tolik podobní. Tímto dnem jsme si připomněli Světový den Downova syndromu, kdy se oblečením rozdílných ponožek vyjadřuje podpora lidem s tímto onemocněním. DEN S KNIHOU, NÁVŠTĚVA KNIHOVNY
Ve čtvrtek 23. 3. 2023 jsme využili probíraného tématu „Kniha – moje kamarádka“ a navštívili jsme místní knihovnu, kde nás čekal bohatý program, který nám zajistila paní Eva Vernerová, velice jí touto cestou děkujeme.

*Přejeme všem čtenářům krásné dny plné sluníčka,
zdraví děti a zaměstnanci mateřské školy*

Naše Základní škola Větrkovice se dne 21. dubna mezi 8. a 12. hodinou dopolední opět zúčastnila celorepublikové akce UKLÍDÍME ČESKO. Akce je dobrovolná a určená k úklidu míst, která si sami zvolíme. V tuto dobu nás najdete uklízet zahumenní cestu obce, která vede od školy směr Alkoholka, poté okolí rybníků. Trasu a místo jsme zvolili hlavně kvůli tomu, že zde rádi trávíme čas. Abychom jen nesbírali odpadky, máme přichystány soutěže a úkoly. Celý úklid bereme velice vážně, ale proč ho neudělat hravou formou? Více informací o celorepublikové akci můžete najít na webových stránkách www.uklidimecesko.cz a přímo náš úklid na odkaze <https://www.uklidimecesko.cz/event/30809/>.

Také bychom velice rádi poděkovali sponzorům – obec Větrkovice, Řeznictví Marcel Durec, Truhlářství Zdeněk Černoch, ZOD Slezská Dubina Větrkovice, kteří nám vše pomáhají připravit.

Simona Durecová

Turnaj ve stolním tenise

V sobotu 4. března pořádá oddíl stolních tenistů jarní turnaj pro veřejnost. Dopoledne se mezi sebou utkaly děti do 15 let a odpoledne byli ostatní hráči rozděleni na registrované a neregistrované.

Umístění hráčů do 15 let:

1. Tomáš Groda, 2. David Šamárek, 3. Ondřej Kubíček

Umístění neregistrovaných hráčů:

1. Milan Bambušek, 2. Antonín Rob, 3. David Šamárek

Umístění registrovaných hráčů:

1. Daniel Drozd, 2. Jiří Groda, 3. Miloslav Holář

Turnaje se celkem zúčastnilo 23 hráčů a měl velmi dobrou úroveň. Velkým překvapením byla skvělá úroveň hry neregistrovaných hráčů. Je třeba poděkovat Daně Panáčkové, Monice Černochové, Zdence Grodové a Lucii Krasulové za připravené pohoštění a obsluhu v baru během celého turnaje. Doufám, že tento turnaj se stane tradicí, a už se těším na další ročníky.

Miloslav Holář, člen oddílu stolních tenistů

KONEC MASOPUSTU trochu jinak...(?)

Konec masopustu je už více než 40 let nedílnou součástí společenského života v naší obci. Období na počátku roku je už tradičně spjato se zábavou a tancem a Konec masopustu bývá poslední příležitostí k povyražení před Velikonocemi. Pamětníci by jistě mohli dlouze vyprávět o bujarých průvodech obcí za jejich mladých let, jaké vtípky se leckde vyváděly a jak divoké bývaly

reakcí veřejnosti. Náš záměr byl zveřejněn a schválen na valné hromadě SDH, protože jsou to právě hasiči, kteří tuto tradici udržují, a nesou tak odpovědnost za její úroveň. A protože i pro nás to byl trochu krok do neznáma, snažili jsme se o co nejjednodušší způsob a přitom se tiše spolehnali na pochopení veřejnosti. S měsíčním odstupem můžeme letošní ročník hodnotit příznivě. I když průvod masek nebyl početný, vláda mezi účastníky i hostiteli výborná nálada a také Pochování basy a posezení v prostoru hasičské zbrojnice mělo dobrou odezvu.

ranní návraty z Pochování basy a taneční zábavy...

Za roky své existence se však i tato tradice proměňuje, stejně jako se mění životní styl obyvatel venkova. Vtípky a leckdy kruté výtěrky, které známe z vyprávění rodičů a známých, by dnes asi stěží nacházely pochopení. Životní tempo, které bohužel nejde jen tak přibrzdit, nás občas připravuje o smysl pro humor a nadhled a přitom je těžké to komukoli zazlívát.

Dvouletá přestávka během epidemie Covid 19 byla příležitostí k zamyšlení, jakým směrem tuto tradici posunout, aby neztratila svou přitažlivost a byla stále živá. Vzhledem k nárokům na pořádání a zkušenostem z posledních „předcovidových“ ročníků jsme se rozhodli pro změnu. Popravdě jsme si nebyli úplně jisti

Rádi bychom využili příležitosti a poděkovali všem, kteří jakkoli přispěli k uskutečnění letošního ročníku – od ranního koncertu VPDO a Zabíjačky z Větkovic až po přípravu občerstvení ve zbrojnici. Stejně tak děkujeme za příspěvky do tomboly, pohoštění na zastávkách a účast v průvodu masek... Velký dík patří Jirkovi Krejčímu, který sestavil kapelu pro celodenní průvod doslova na poslední chvíli. A jak to bude příští rok? Určitě máme co vylepšovat – například trasu průvodu, či zastávky jsme kvůli časovému plánu museli letos volit s velkou rezervou... Stále však platí, že: „Nejlepší způsob jak průvod masek nezmeškat, je být právě v něm... 😊“.

Pavel Kubesa, člen výboru SDH, foto: M. Urbánek

Před 49 lety se narodil ve Větrkovcích kluk, který je dnes uznávaným vědcem a dosahuje významných úspěchů v celosvětovém výzkumu genetiky a evoluce savců. I přesto, že je držitelem titulů Prof., Mgr. et Mgr. a PhD., zůstává stále skromným usměvavým klukem, se kterým se můžete potkat občas i na akcích v naší obci. Takový je **Josef Bryja ml.**, kterému většinou nikdo nefekne jinak než Pepa.

Podařilo se mi s Pepou udělat krátký rozhovor, o který se s vámi chci podělit. Spousta z nás si Pepu spojuje s výzkumem v Africe, a tak jsem začala náš rozhovor právě tímto tématem.

Pepo, vedeš mezinárodní tým biologů, který provádí vědecké výzkumy v Africe. K tomuto postu asi vedla dlouhá cesta. Jak se dostane kluk z vesnice až do Afriky?

Já jsem už jako malý kluk hrozně rád četl knihy o africké přírodě, třeba od Josefa Vágnera, zakladatele Zoologické zahrady ve Dvoře Králové. Tehdy jsme objevovali taje přírody hlavně okolo potoka v Hučavě, ale dělat něco podobného v Africe a vidět někdy všechna ta zvířata z knížek v jejich přirozeném prostředí byl můj velký sen. To bylo ještě před revolucí a myslím jsem si, že to jenom snem taky zůstane. No ale během let jsem přišel na to, že i zdánlivě nespílitelná přání se mohou vyplnit, když se zkombinují dvě věci. Jednak člověk nesmí svá přání opustit, musí být vytrvalý a nepěstávat snít. No a pak samozřejmě víme, že „štěstí přije připraveným“, takže je pro to potřeba něco udělat, v mém případě třeba vystudovat takové obory, které umožní zvířata zkoumat. My jsme se s bráchou do subsaharské Afriky vydali již na konci 90. let navštívit jeho spolužáka v Dakaru, hlavním městě Senegalu. A přitom jsme jako turisti navštívili i jeden odlehlý národní park na hranicích s Guineou, kde jsme poprvé viděli nějaké antilopy, krokodýly nebo prasata bradavičnatá, pro nás tehdy obrovská exotika. A šest let poté, to už jsem byl zaměstnaný na Akademii věd, jsem

shodou několika šťastných okolností dostal možnost pět let provádět výzkum savců v tom stejném národním parku. Takže někdy stačí chtít a pak mít štěstí. Tehdy mě Afrika opravdu chytila. Následně jsem tři roky jezdil na postdoktorandské pobyty do Francie, kde jsem se seznámil s dalšími kolegy, kteří dělají africký výzkum, a příští rok už to bude 20 let, během kterých se do Afriky za zvířaty vracím pravidelně.

Co je hlavní náplní vaší práce v Africe?

Se svým týmem se zabýváme rozmanitostí drobných savců, hlavně nejružnějších hlodavců, myšozavřců a netopýrů. Zajímá nás, proč je někde druhů hodně a někde málo, kde jsou druhy nejvíce unikátní a jak k tomu během evolučního vývoje došlo. Tyto základní otázky studia biodiverzity a evoluční biologie mají taky spoustu praktických důsledků. Jednak jsou hlodavci v málo intenzivním africkém zemědělství významní škůdci a mohou způsobovat vážné problémy při zásobování potravinami, no a pak jsou samozřejmě všichni drobní savci potenciálními zdroji nejružnějších chorob, které mohou být nebezpečné hospodářským zvířatům i člověku. Jak to je aktuální i u nás ve střední Evropě, ukazuje třeba nedávné koronavirové bláznovství. Takže když studujeme savce, tak nás zajímá, i co mají uvnitř, které bakterie, helminty nebo viry mohou přenášet. Přímo v Africe provádíme terénní výzkum, což je časově ta kratší část naší práce. Musíme zvířata nachytat, odebrat vzorky, sesbírat údaje o prostředí, kde zvířata žijí, a pak se zase vracíme do laboratoře a k počítačům, kde trávíme většinu pracovního času.

Určitě sis už po těch letech v Africe našel přátele. Jak na tebe působí africká kultura a domorodci? A kolikrát už jsi tam byl?

Úplně přesně to teď nespočítám, ale v průměru to je tak jedna až dvě cesty za rok. Afrika, obzvlášť když se odjede do míst, kde turisté běžně nepřijdou, je dosti jiný svět, než na který jsme zvyklí v Evropě. Vždycky říkáám kolegům a studentům, kteří jedou poprvé, že musí přepnout myšlení z evropského na africké, jinak si to nebudou moci užít. Jednotlivé země se od sebe samozřejmě velmi liší. Afrika je obrovský kontinent a často i na malém prostoru je možné přejít z nížinných polopouští přes horské deštné lesy až po takzvanou afro-alpínskou tundru. V tak rozmanitém prostředí jsou i velmi rozmanití lidé. Asi nejúchvatnější to bylo v jižní Etiopii, kde je pořád možno potkat původní africké kmeny s velmi světychnou kulturou. Ale na většině míst už původní kultury zmizely, hlavně v důsledku evropské kolonizace (a nyní čínských investic). V terénu vždy spolupracujeme s místními vědci a za ty roky mám mezi nimi spoustu přátel. Někteří s námi spolupracují řadu let a pravidelně se setkáváme, jiní se jen tak mihli a někde zmizeli. Kdybych měl ale nějak obecně srovnat africkou a evrop-

skou kulturu, tak Afričani jsou daleko více otevření, velmi pohostinní a nikam nespěchají. To nicméně tak úplně neplatí v turistických centrech nebo některých úřadech, tam to je byznys jako všude jinde. Ale obecně asi platí, že čím je společnost bohatší, tím více je uzavřená a individualistická.

Jednoho z objevených savců jsi sám pojmenoval. Můžeš nám prozradit, jak se jmenuje?

Během našich výzkumů jsme našli a popsali už několik nových druhů a dokonce rodů (to je taxonomická jednotka, která sdružuje jednotlivé druhy) savců. Většinou jsme je pojmenovali podle místa, kde žijí (třeba rod Chingawaemys je znám jen z posledního fragmentu horského pralesa v jihozápadní Etiopii, který se jmenuje Chingawa), nebo podle toho, jak vypadají (rod nenápadných myší z oblasti Afrického rohu jsme pojmenovali Ochromyscus, „ochros“ je řecky bledý, „myscus“ je myš). Někdy se jména dávají i podle význačných osobností. Když před několika lety předčasně zemřel náš bývalý ředitel Honza Zima, který mě ke studiu genetiky savců přivedl, tak jsme po něm pojmenovali druh Stenoccephalemys zimaí. Tito hlodavci žijí v Etiopii jen v horách v nadmořské výšce

okolo 4000 metrů nad mořem, tak jsou Honzovi tam nahoře blízko.

Ale vraťme se k tvé profesi. Jsi vedoucím detašovaného pracoviště Ústavu biologie obratlovců Akademie věd ČR ve Studenci. Tvým oborem je molekulární ekologie. Co si může laik pod tímto pojmem představit?

Molekulární ekologie je relativně nový obor, který využívá molekulárně-genetické metody ke studiu ekologických nebo zoologických otázek. Řada věcí se při výzkumu zvířat nedá zjistit standardními metodami, třeba pozorováním dalekohledem nebo měřením šuplerou. Genetiku třeba potřebujete k tomu, abyste mohli zjistit, kdo je tatínkem nějakého mláděte (dítěte), které druhy jsou si jak příbuzné a jak v minulosti vznikly nebo které viry mohou jednotlivá zvířata přenášet. My jsme během posledních dvou dekád ve Studenci na Třebíčsku vybudovali velmi dobře vybavené laboratoře a chovná zařízení, kde tyto věci studovat umíme. Ve spolupráci s kolegy z celého světa tak hledáme odpovědi i na otázky, které se jinak než detailním laboratorním výzkumem zodpovědět nedají.

Jaký význam mají výzkumy pro nás? Dají se výsledky vašich výzkumů aplikovat v praxi?

Většina naší práce má charakter tzv. základního výzkumu. Ten v podstatě zjišťuje, jak svět funguje, a shromažďuje nejrůznější poznatky, které pak mohou být využity v aplikovaném výzkumu a ulehčit nám život. Třeba mohou vést k vývoji nějakého léku nebo zlepšit prostředí, ve kterém žijeme. Řada našich výsledků je aplikovatelná v ochraně přírody, spolupracujeme například s organizacemi státní ochrany přírody při přípravě záchranných programů pro ohrožené druhy. V Africe jednáme s představiteli ministerstev zodpovědných za plánování ochrany přírody a snažíme se je přesvědčit, proč a kde je nutno do ochrany přírody investovat, aby zůstala uchována pro další generace. Pokud to neudělají bohaté země, mezi které ta naše zcela jistě patří, tak to neudělá nikdo a naše vnoučata už nosorožce neuvídí. No a pak jsou tady samozřejmě nejrůznější biomedicínské aspekty, třeba ty již zmíněné zoonózy, což jsou nemoci přenášené ze zvířat na člověka. Když například pochopíme, jak viry přeskakují mezi hostiteli, tak budeme moc lépe předpovědět, kde hrozí nějaká další epidemie a jak se před ní případně chránit.

Účastníš se řady projektů, vykonáváš rozsáhlou publikační činnost, vědeckou práci, řídíš výzkumné pracoviště, v roce 2021 jsi byl jmenován profesorem, přednášíš na univerzitě, školíš studenty, zbývá ti ještě čas na nějaké koníčky?

No někdy je toho hodně, ale kdyby člověk žil jenom prací, tak by se z toho zbláznil, ne? Snažím se užívat si i jiné věci, možná s přibývajícím věkem čím dál více. S manželkou a dětmi máme rádi divadlo, koncerty, nejrůznější výlety, poznávání krajiny kolem nás. Bydlíme na vesnici, trochu menší než Větkovice, kde máme dům s kvetoucí zahradou a velkou stodolou s nejrůznějšími zvířaty, sad se stádečkem ovcí – to všechno nám umožňuje po práci aktivně relaxovat. Baví mě zpívat, ať už někde v hospodě u piva nebo v našem vesnickém sboru, a před dvěma lety jsem se nechal ukecat a s celou rodinou se scházíme s místními ochotníky a chystáme naše divadlo. Je to sranda a letos už na nás přišlo asi 1200 lidí, takže pobavíme kromě sebe i řadu dalších.

Jsi otcem čtyř dětí. Jak se dá vědecká dráha spojit se starostí o tak početnou rodinu. Jde některé z dětí v tvých šlépějích?

Rodina je pro mě velmi důležitá, nabíjí mě energií každý den. Máme čtyři kluky a nikdy jsme jim nefkali, co mají dělat. Vytyčili jsme jim jakési mantinely, v rámci kterých jsme se snažili vypořádat, co je baví a v čem by mohli být dobří. Ale vybrat si museli sami. Nejstarší syn studuje imunologii, k biologii ho to táhlo odmalicka. Takže i když je teď v Brně, máme doma pořád plno zvířat, které si pořídil a starosti o ně teď spadly na nás. Ostatní kluci k biologii takový vztah nemají, ale jsou výborní a úspěšní zase v jiných oblastech. Pokud člověka něco baví a je v tom dobrý, tak se s tím vždycky může uplatnit a bude mít život šťastnější, než kdyby se do nějakého rádobu lukrativního povolání musel nutit. Nás taky doma do žádného konkrétního studia či zaměstnání netlačili a jsem rodičům za to doteď vděčný. Jako syn zdravotní sestry a konstruktéra se docela obstojně živím výzkumem afrických zvířat, což by mé rodiče možná před téměř padesáti lety asi nenapadlo :).

A na závěr se zeptám, jaké jsou tvé profesní plány do budoucna?

Během posledních téměř dvaceti let se nám podařilo vytvořit světově unikátní sbírku vzorků a souvisejících genetických dat o afrických savcích. V současnosti spolupracujeme s řadou pracovišť v Evropě, USA a Africe, která se zabývají nebo zabývaly podobným výzkumem a v minulosti se jim podařilo obdobné sbírky také dát dohromady. V lednu jsme zahájili velký tříletý projekt, jehož cílem je všechna dostupná data propojit a jednotně zpracovat. Výsledkem této syntézy by měl být co nej přesnější obraz africké biologické rozmanitosti a rekonstrukce jejího historického vývoje. Tyto údaje by měly sloužit k efektivní ochraně africké přírody, ale třeba i k předvídání epidemiologických rizik. Jako hlavní řešitel tohoto projektu se nyní snažím propojit kolegy z nejrůznějších částí světa a přesvědčit je o výhodách sloučení všech informací, takže je to trochu i o mezinárodní diplomacii. Ale o to je to zajímavější, takové

výzvy mě baví. Kromě článků ve vědeckých časopisech plánujeme s kolegy z Francie a Jihoafrické republiky i nové vydání knihy o hlodavcích subsaharské Afriky, tak uvidíme, jak to všechno dopadne. Rozhodně nemám v plánu se nějak moc nudit.

Pepo, před pár lety jsi měl ve Větkovicích velmi zajímavou přednášku o vašem výzkumu a cestách po Africe. Myslíš, že bys zase mezi nás přijel a podělil se s námi o zážitky ze svých cest?

Do Větkovic jezdíme pravidelně, tak pokud bude zájem, bude mně potěšením naši práci a zážitky z cest představit. Letos jsem organizoval expedice do Angoly předal mladším kolegům, tak by času mělo být o něco více, tak to třeba klapne.

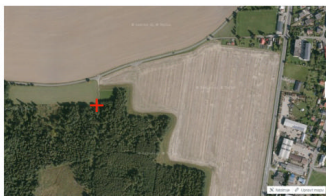
Děkuji ti za tvůj čas a přeji hodně dalších úspěchů při vědecké práci.

A opět se obracím na vás, vážení spoluobčané. Pokud víte o někom z řad našich občanů, rodáků z Větkovic či osob jinak s obcí spjatých, kteří dosáhli výjimečných úspěchů, získali nějaká ocenění či svým činem někomu pomohli, informujte nás. Rádi o nich také napíšeme. Vždyť i v malé vesnici se rodí velcí lidé.

Dana Panáčková, předsedkyně kulturní komise

V loňském roce vycházely ve Větkovském zpravodaji pravidelně články a fotografie mapující drobné sakrální stavby na území obce Větkovice. Ráda bych nyní doplnila jejich výčet o další tři, které se na území obce nebo v její bezprostřední blízkosti nacházejí.

Při toulkách zimní přírodou mě upoutal kovový kříž stojící na okraji lesa na poslední odbočce z Alkoholky vpravo (ze směru od Větkovic – viz mapa níže). Tento umně zdobený kříž s ukřižovaným Kristem, do jehož paty je zakomponován modlící se anděl, stojí na pozemku paní Květy Černínové a byl zde postaven panem Balharem z Březové. Proč byl kříž umístěn právě do těchto míst, už dnes paní Černínová neví, ale podle vyprávění jejich rodičů byl kříž panem Balharem přenesen z původně jiného (zřejmě nevyhovujícího) místa. Jisté však je, že i po mnoha letech vypadá velmi zachovale. Okolí kříže při jarní prořezávce lesa důkladně pročistil pan Libor Černín, takže je kříž zřetelně viditelný pro každého kolemjdoucího. Stačí se jen na chvíli zastavit a třeba položit malou kytičku....

Na jarní procházce po „Alkoholce“ může pečlivý pozorovatel zahlédnout ještě jeden kovový kříž – tentokrát na levé straně cesty (ve směru od Větkovic).

Stojí „ukrytý“ mezi dvěma smrky a běžně si jej člověk téměř nevšimne. Tento kříž stojí na pozemku pana Škrobánka z Březové a je v podstatně horším stavu než kříž na pozemku paní Černínové. Kdo a proč jej dal postavit dnes, již bohužel nevíme, ale podle kytice umělých květin, které ke kříži někdo umístil, není mezi lidmi úplně zapomenutý...

Třetí drobná sakrální stavba je oproti dvěma předchozím podstatně mladší. Na objednávku pana Zbyňka Bittaly ji roku 2022 zhotovil místní „všeuměl“ pan František Cihlář a společně s panem Josefem Cihlářem umístili na pozemek pana Bittaly. Pan Z. Bittala dal tato Boží muka s obrázkem Panny Marie zhotovit na památku své babičky, varhanice v místním kostele, paní Cecílie Hoppové (rozené Schillerové). Můžete si je prohlédnout u cesty ve směru na Jelenice, stojí naproti domu pana Zbyňka Bittaly.

Mgr. Karin Vavošová, zastupitelka obce

Pozvánka do divadla

ČČK Větkovice pořádá zájezd na představení PARDON, PANE PREMIÉRE.

Vláda Jejího Veličenstva je rozhodnuta naplnit volební slib a chystá se různě zatočit se zábavním průmyslem a hazardem. Jenže má to jednu vadu – na šéfa vládního kabinetu se valí skandál. Ze skříní na Downing Street 10 nevypadávají jen političtí kostlivci, ale i polonahé slečny. Sousto pro novináře, muniče pro opozici, příležitost pro stranické odpůrce a k tomu všemu zvědavá manželka.

Divadlo pod širým nebem se bude konat v úterý 6. 6. 2023 v 19. hodin na nádvoří v Muzeu Beskyd Frýdek-Místek. Vstupenky v ceně 490,- Kč si můžete zakoupit u paní Dany Panáčkové, Větkovice 14, mob. 605225056. Členům ČČK bude poskytnut příspěvek na vstupné 200,- Kč. Předpokládáný odjezd od KD v 17.00 hodin. Doporučujeme si vzít teplé oblečení, deku, pláštěnku pro případ deště.

Životní jubilea v dubnu 2023

Výročí	Jubilant
70 let	Věra Stoláříková
75 let	Václav Homola
75 let	Růžena Elblová

JUBILANTŮM BLAHOPŘEJEME

Kalendář akcí v dubnu a v květnu 2023

8. 4.	od 21:00 hodin	Velikonoční taneční zábava	SDH Větrkovice
29. 4.	od 16:00 hodin	Slet čarodějnic	TJ Dubina Větrkovice
1. 5.	od 13:00 hodin	Prvomájový výslap	ČČK Větrkovice
7. 5.	od 9:00 hodin	Floriánská mše	SDH Větrkovice
9. 5.		Zápis do MŠ	ZŠ a MŠ Větrkovice
12. 5.	od 16:00 hodin	Den matek – Akademie žáků ZŠ a MŠ	ZŠ a MŠ Větrkovice
12. 5.	od 21:00 hodin	Noční soutěž v požárním útoku	SDH Větrkovice
27. 5.	od 13:00 hodin	Kácení máje	TJ Dubina Větrkovice

VELIKONOČNÍ ZÁBAVA

SDH Větrkovice Vás srdečně zve na tradiční VELIKONOČNÍ ZÁBAVU

KDE: SÁL KD VE VĚTRKOVICÍCH
KDY: 8. DUBNA 2023
V KOLIK: od 21 hodin
K TANCÍ A POSLECHU BUDE HRÁT KAPELA
THE BASECELL

HUDEBNÍ VEČER

s kapelou

14
DUBNA

20
00

RESTAURACE
VĚTRKOVICE

Finanční příspěvek
na online realizaci tohoto periodika
včetně řešení pro jeho vydávání svépomocí
poskytuje funprint.eu

Pomáháme radnicím šetřit čas i peníze

www.funprint.eu

BAZE alfa

AKTUÁLNÍ NABÍDKA PRÁCE

- Svářeč TIG/MIG - od 40.000,-kč
- Obráběč kovů - od 32.000,-kč

Pouze jednosměnný provoz !

Dolejší Kunčice 65, 742 45 Fulnek

✉ strbak@bazealfa.cz

☎ +420 605 527 275

KVĚTINOVÝ ATELIÉR

Petra Andersová

ART & FLOWERS

JÍŽ BRZY
NA NOVÉ
ADRESE

ŠKOLNÍ 342, VÍTKOV
AUTOMATOVÉ NABÍDKY
TEL.: 605 729 970

OD 1. KVĚTNA 2023

OTEVÍRACÍ DOBA

PO-ČT 8-16
PA 8-17
SO 8-11

Pálení čarodějnic

SOBOTA | 29.4.2023 | 16:00

MULTIFUNKČNÍ AREÁL

UZÁVĚRKA PŘÍŠTÍHO ČÍSLA ZPRAVODAJE
PONDĚLÍ 24. 4. 2023

Ceník

Propagace činnosti místních složek a zájmových organizací	ZDARMA
Komerční sdělení ve formátu A4	1.200,-Kč
Komerční sdělení ve formátu A5	800,- Kč
Komerční sdělení ve formátu A6	300,- Kč

QR ARCHIV

Větkovský zpravodaj | Periodický tisk samosprávného územního celku ev. č. MK ČR
E 22118 vydává každý měsíc Obecní úřad Větkovice, Větkovice 197, 747 43, IČO
00849740 v nákladu 300 výtisků | Číslo 4 | Datum vydání 04. 04. 2023 | NEPRODEJNÉ

Kontakt pro příjem příspěvků: panackova.dana@seznam.cz, ou@vetrkovice.cz

Příjem inzerce: starosta@vetrkovice.cz

Realizace: funprint.eu